

Egy kortárs sikerdarab, a Magyar zombi a Komáromi Jókai Színház műsorán

Fókuszban a kerti budi

oban

kt az NFG Weeps nevű netált játszó hely lényege, mutatkozásra rendszeres próbájába imelés”sem. dődik, a be-

den

festmény, a rik számát a ip-hopbanda t neki, hogy a dal gitárbe- nak a hangu- Vill.i.am, aki dni a Louvre lpower című

(Képtár) (Képtár)

„Gáspárral baj van. Ki-tört rajta az önpusztító hajlam.” Bizony, ez az alaphelyzet, a kiinduló-pont, a rajtpozíció Nagy-ábrádon, egy alaposan vidéki helyszínen, a nagy magyar hőtreál közepén. Negyvenes éveiben járó főhősünket, Gáspárt el-bocsájtották munkahe-lyéről, emiatt elvesztette életkedvét, és bezárkó-zott a kerti budiba. Ön-gyilkosságot tervez.

JUHÁSZ KATALIN

Az alaphelyzet tragédiát sejtet. Pedig itt vérbő komédiáról van szó, méghozzá egy siker-darabról. Tasnádi István Ma-gyar zombija az utóbbi hét év-ben végigszántotta a régiót. Za-laegerszegen mutatták be, az-tán hatalmas sikerrel játszották a budapesti Örkény Színház-ban, Kecskeméten, Nyíregyhá-zán, Marosvásárhelyen Ko-lozsvárott, Győrött. Előadták egyetemisták és amatőr társu-latok. Nem túlzunk tehát, ha kimondjuk, hogy a kortárs ma-gyar kánon részévé vált ez a da-rab, Blondin Gáspár története, aki tizenkilenc éve él házasság-ban, de olyannyira besokall, hogy már inkább halni szeret-ne. Öngyilkos szándékának hamar híre megy, és neki kö-zönhetően a község, ahol évek óta nem történt semmi, most bekerülhet az esti híradóba.

Tasnádi először prózába ön-tötte a történetet, Erdman Ön-gyilkosának magyar változatát. Az alapötletet bevallottan lop-ta, az orosz tragédiából viszont komédiát kerekített, méghozzá úgy, hogy az alcím „pszeudo-Moliére” lett. És valóban: a Mo-liére-féle verselés van itt kifor-dítva, újrahasznosítva.

A Komáromi Jókai Színház előadásának rendezője Bagok Bertalan, aki a zalaegerszegi ősbemutatót is jegyzi. Komá-

Gáspár (Tóth Tibor) és a klozett-dívák

(Kiss Gibbó Gábor felvétele)

romban pesszimistább előadást kreált, állítja ő. És talán igaza van: a színészek tényleg nem játszanak rá Moliére-re. Leg-többször úgy mondják a pará-dés rímekkel teli, szellemes versezetet, mintha világele-tükben így beszéltek volna. És ami természetesen hat, abból egy csapásra lehet paródia, ha a rendező és a színészek is úgy akarják.

A versben fogalmazás pedig még tovább távolítja a valóság-tól a történetet. Tasnádi rímei legtöbbször szellemesek, a so-rok között ott bujkál a kis ma-gyar „hőtreál”, felszínre azon-ban sose jut, mert a felszínen szórakoztatás folyik. „Szabad országban él. Ha rossz a kedve, haljon meg békén, ha azt szeretne”.

Nincs is ezzel semmi baj. A színházban amúgy sem tudjuk megoldani a munkanélkülisé-get, a vidéki nihil, a remény-vesztettséget, a kisemberek dilem-máit. A Magyar zombi sze-replői egytől egyig közhelyes ka-rakterek. Olyanok, amilyenek egy pesti szerző elképzelte a vidé-kieket. Tasnádi viszont egy pil-lanatig sem állítja, hogy tudja, milyen a mai magyar vidék. Így

két legyet üt egy csapásra: dupla csavaros kliséparódiát alkot. Nehéz feladat ez a színészek számára, hiszen mindegyikük-nek egy-egy klisékarakterbe kell életet lehelnie. Ez sokuknak si-kerül (a főszereplő Tóth Tibor-nak, a feleségét játszó Bandor Évának, a számító szomszédot alakító Fabó Tibornak, a pol-gármestert játszó Méhes László-nak, a médiaszár bőrbe bújó Szabó Viktornak, Skronka Ti-bornak, a költőnek, Szabó Szvr-cek Anita-nak, a popdívának), páran viszont csak korrekt mó-don interpretálják a közhelye-ket. Ezzel sincs semmi baj, ebbe a darabba még ez is belefér.

A szöveg ugyanis „mindent visz”. Egyik ámulatból a másík-ba esünk a parádés verselés hal-latán, ismét beleszeretünk a köl-tészetbe, elhiszük, hogy bármi kifejezhető a líra eszközeivel, még káromkodni, szentségelni is rímekben lehet csak igazán. A színészek számára viszont csap-dahelyzet ez, hiszen könnyen el-sodorhatja őket ez a hatalmas, rímes tűzijáték, azaz megvan a veszélye annak, hogy a közön-ség a szövegre figyel, nem pedig az alakításra.

A komáromi társulat tagjai

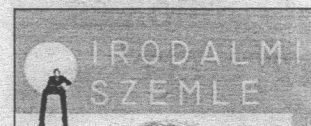
ügyesen kikerülték ezt a csap-dát. Természetes hangsúlyokkal mondják a szöveget. Nem játsszák túl a karaktereket. Nem akarnak mindenáron röhögtet-ni. Remek tempóérzékkel ada-golják a poénokat. Ezért mű-ködik kifogástalanul a második rész, a tévéshow, amelyben ko-runck médiavalóságából csinál monstre, kegyetlen paródiát a szerző. Halál egyenes adásban. A polgármesternek jól jön, hi-szen a figyelem a falura terelő-dik. A levitézlett popdívának is jól jön, hiszen, ha elhitei a té-vénézőkkel, hogy Gáspár miat-ta lett öngyilkos, ismét cimlapra kerülhet. A költő a könyvkiadás sanyarú helyzetére szeretné felhívni a figyelmet. A zenei be-tétek (Dobri Dániel szerzemé-nyei) pedig tovább darabolják a realitást.

Sánta Borcsa jelmezei a szür-ke ötven árnyalatában „pom-páznak”, a díszlet pedig szimpa-tikusan minimál: egy hatalmas, túlstilizált kerti budi közepén. A szerző nyilván Örkény István előtt is fejet kívánt hajtani. Ami-kor Méhes László leül Tóth Tibor mellé a budin, az olyan, mintha az őrnagy ülne le a besokallt Tót mellé....

A közélet és az irodalom viszonyának vizsgálata a legújabb szám egyik fontos célkitűzése

Itt az áprilisi Irodalmi Szemle

re pedig átköltéseket közöl, a (Ha szívemből kolbászt

rseny

telével tegnap éd verseny Kár- és előtt megko-vénynt évtizedek lagyarországról Kárpátaljáról, a